

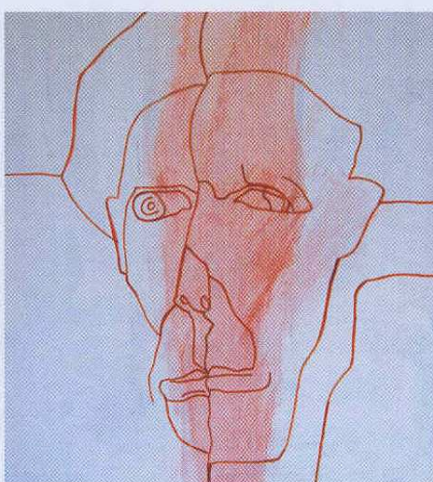
Carl Köhler

- konstnären som kröp in under författarnas hud

Av Catharina Söderbergh

Edith Södergrans porträtt är så sönderbrutet att hon knapt känns igen.

Gunnar Ekelöfs ansikte är kluvet. Konstnären har velat foga ihop två olika sidor.

Lars Forsells porträtt är lysande och borde hänga på museum.

Gunnar Ekelöf, Tove Jansson, Eyvind Johnson, Edith Södergran, James Joyce, Lars Forsell, Virginia Woolf, Ernest Hemingway och Marguerite Duras och många andra säregna porträtt av kända författare gjorde Carl Köhler (1919–2006) under sin livstid. Hans verk finns på flera museer, bland dem Moderna museet och Göteborgs konstmuseum. Ett 100-tal verk finns vidare i offentlig ägo. I höst visas ett 30-tal av hans porträtt på Strindbergsmuseet i Stockholm och i februari 2009 kan hans porträtt beskådas på Brooklyn Public Central Library i New York!

Så här skrev Sun Axelsson i samband med en separatutställning på Konsträrshuset i Stockholm 2000:

”Det är ett märkligt äventyr som Carl Köhler erbjuder med sina författarporträtt. Här ryms inte bara den långa resan som författaren gjort för att komma fram till sin skapelse, utan också själva kampen och smärtan för att mogna sig fram till sina verk. Hos varje författare finns således hans egen historia, hans liv inristat och det ämne han valt för att gestalta detta.”

Bättre kan nog inte Carl Köhlers porträtt beskrivas.

Författarna som han avporträtterat har inte suttit modell för honom, men inte ens den skickligaste porträttör skulle ha fått fram deras väsen så drabbande som Köhler.

Hans son, Henry Köhler, har tagit till sin uppgift att låta en vidare krets än familjen se och uppleva hans porträttkonst. Jag frågar honom:

– Kände och träffade Carl Köhler de författare som han porträtterade?

– Pappa kände bara Lars Forsell, eller var bekant med. I övrigt hade pappa ett starkt litterärt intresse och läste mycket av alla författare som han porträtterade.

– Han kunde ju redan uttrycka sig med pensel och penna och intresset för det litterära tillsammans med den starka känslan för bildkonsten var förmodligen en bra kombination.